

NE PRAVE ŽIVOTINJE problem, nego ČOVEK

- Po naseljenim mestima je takođe uobičajeno da mnogi gaje bostan, neko povrće sezonsko, tamo odvedu psa i ostave ga vezanog. Ko zna kada mu daju vodu, kada hranu, a onda kada je pas završio sezonu u poljoprivredi oni ga odvežu i puste. I to je neodgovorno vlasništvo.

Šta su nadležnosti "Zoonigijene"? Koju teritoriju pokriva ova gradska služba?

- Po Zakonu o dobrobiti životinja, mi smo zaduženi za pse na javnim površinama. Naglašavam pse, jer Prihvatište nema uslova za smeštaj mačaka. Ipak, radimo i sterilizacije i pasa i mačaka, zato što imamo jako dobru saradnju sa ljudima koji ih hrane na nekoj javnoj površini. Oni ih odnose u veterinarsku stanicu, prema dogovoru s nama, sterilišu, vraćaju nazad, jer znaju da nemamo uslova, ali se tako i mi snalazimo. U našoj nadležnosti su psi i mačke na javnoj površini, s tim da za pse imamo prihvatilište s boksevima, za smeštaj 80 pasa. Mi smo uvek morali da prekoračimo taj broj. Dodatno je problem što te pse moramo da smestimo u isti boks, prema temperamentu, da ih nahranimo, očistimo, radimo sa njima, što otežava uslove rada. Ovde radi 11 ljudi, a pokrivamo Pančevo i svih devet naseljenih mesta na teritoriji grada. Mi se trudimo da psi budu udomljeni, ali na žalost, ne može svaki pas. Ako je neki pas bolestan, star, njega ne vraćamo na stanište. Uvek vraćamo samo mirne pse. Međutim, desi se da vratimo psa na stanište, a da ga ljudi tuku pa nije ni čudo što on postane taj koji je uznemiren. Dešavalo nam se da smo apelovali na decu da ne unose hranu i granule za pse u školsko dvorište. Psi ih obožavaju, bili smo na licu mesta i uverili se u to. Imali smo situaciju da nam deca plaću kada uhvatimo psa i kažu da je to njihov lični pas a da su ga roditelji izbacili napolje i ne žele da se pas više vrati unutra.

Prema izjavama ljudi stiče se utisak da su problemi napuštenih životinja, pre svega pasa, sve veći i sve izraženiji. Kakvo je zaista stanje?

- Ovo je četvrta godina kako se sprovodi sterilizacija napuštenih pasa. Stanje danas je da je napuštenih pasa daleko manje nego prethodne tri godine. Međutim, pasa ima na ulici zato što mi vraćamo sterilisane pse, ali ima i pasa koji nisu sterilisani, koji su vlasnički. Kuje u teranju koje beže iz dvorišta, a za njom trče ostali psi. Na terenu možete da nađete rasne pse. Nalazili smo nemačke ovčare, nemačke lovne terijere, haskije, labradore, zlatne retrivere, poentere, espanijel bretonce, i niko od njih nema mikročip! Kad ga uhvatimo, nije ničiji. Niko ne dolazi da ih traži. Imali smo slučaj iz Starčeva da se vlasnik setio da mu je nestala pudla posle mesec dana kad je video u novinama. Onda se setio da je to njegova pudla koja nije imala mikročip. Mi ne možemo da znamo čiji je koji pas ako nema mikročip. Kad pas ima mikročip, onda se otvara baza podataka i vidi se ime i prezime vlasnika. Pasa na ulicama će biti, ali sterilisanih. Taj broj zavisiće i od samih ljudi, koliko brinu o svojim životinjama, da li ih drže u dvorištu umesto da same šetaju po ulici, biće ih manje. Ako bi ljudi upisivali registarske oznake kad vide da neko izbacuje kućice na put, mi bismo dalje uz pomoć inspeksijskih organa rešavali to.

Objasnite nam zašto je važna sterilizacija i zašto se sterilisani psi vraćaju u svoje stanište?

- Sterilizacijom se sprečava formiranje čopora. Neće se dešavati da imate kuju u teranju a da za njom trči još trideset pasa. To se nigde više ne dešava, ni u jednoj mesnoj zajednici, kao što je bilo ranijih godina. Nakon sterilizacije pas postaje miran, njegov temperament se menja. I samo da pojasnim, da ljudi ne pomisle da psa danas sterilizujete, a da je već sutra ko beba. Mora da prođe šest meseci ili godinu dana. Svi imamo ciklus u organizmu, ti hormoni su i dalje prisutni u krvi i jetri, to je vreme kada se organizam čisti i onda taj pas postaje mirniji. Mi psa nakon sterilizacije ne možemo da držimo svih šest meseci ili godinu dana dok se stabilizuje. Ženke pratimo deset dana zbog rane, a mužjake pet dana, pa ih vraćamo. Ali ponavljam, nećemo da vratimo nekog psa koji nije socijalizovan. Kad vidimo da je pas druželjubiv s ljudima i ostalim psima, njemu ćemo dati prvenstvo da se sterilizuje i da se vrati na stanište. Ono što vlasnici uglavnom ne znaju, sterilizacijom psa izbegava se pojava tumora na materici i dojka, a kod mužjaka pojava tumora na testisima. Tako se dobija zdravija forma psa, mirnijeg temperamenta. Sterilisane pse na staništima hrane ljudi iz društva za zaštitu životinja, brinu o njima. Važno je da se sterilisani psi vrate na svoje stanište, jer ta grupa pasa onda ne dozvoljava ulaz na tu teritoriju drugim psima. Ne dozvoljava agresivnim psima da uđu na tu teritoriju i postaju njeni čuvari.

Kada su napuštene životinje u naseljenim mestima na teritoriji Pančeva u pitanju, kakva je situacija?

- Kada govorimo o naseljenim mestima, čak 98 odsto napuštenih pasa su iz tog mesta. Ostalih dva posto su doneti, izbačeni. Kad nam u naseljenim mestima jave da su videli psa kako luta ulicama, niko nam ne kaže da je to pas njegovog komšije. Ukoliko je pas mikročipovan mi odmah znamo čiji je pas i iz kog je mesta. Imamo primer iz Starčeva, da je donet pas iz Banatskog Brestovca. Takođe smo iz Smedereva pronalazili pse. Međutim, to su izuzeci, uglavnom su po naseljenim mestima vlasnički psi. Dešava nam se kad odemo na teren da proverimo gde su sterilisani psi koje smo vratili tamo gde smo ih uhvatili, a njih nema - vratili su se kući.

Dobijate li prijave iz mesnih zajednica i kakvi su to problemi?

- Prvi problem je neodgovoran vlasnik i njegovo neodgovorno ponašanje, jer ne vodi računa o svom psu. To je najveći problem koji predstavlja suštinu svega ovoga o čemu smo do sada pričali. Dešava se da vlasnik pusti svog psa napolje, a onda dođe ovde da ga traži i pravda se kako pas zna da ode na dva, tri dana pa se vrati. To je redovan izgovor kad dođu da traže svog psa kod nas. Neodgovorni vlasnik neželjeni okot izbaci na ulicu, na đubrište, ne shvatajući da pravi problem. Zato postoji sterilizacija. Svaki vlasnik je u obavezi da ode u veterinarsku stanicu i da prijavi svog psa. E, oni to ne rade jer mogu uvek da ga puste napolje, da nema mikročip i da ga nikada ne traže. Po naseljenim mestima je takođe uobičajeno da mnogi gaje bostan, neko povrće sezonsko, tamo odvedu psa i ostave ga vezanog. Ko zna kada mu daju vodu, kada hranu, a onda kada je pas završio sezonu u poljoprivredi oni ga odvežu i puste. I to je neodgovorno vlasništvo. Ne prave životinje problem, pravi ga čovek.

Kakve su gradske odluke koje uređuju ovu oblast? Gde Vi vidite poboljšanje?

- Mi imamo Gradsku odluku o držanju domaćih životinja koja nije u skladu sa Zakonom i koja mora da se menja. Radili smo na toj gradskoj odluci, tražili smo da se sačeka dopuna tog novog

zakona koja bi trebalo da se pojavi u januaru ili februaru 2016. godine. Mnoge stavke u Gradskoj odluci su nezakonite i ona mora da se menja. Postoji i Program na teritoriji Pančeva koji mi sprovodimo, a odnosi se na smanjenje populacije. Pratimo ga i on se odnosi na grad tako i sve mesne zajednice koje pokrivamo. Velika je ljutnja građana zbog toga što smo nekog psa vratili. Ne znam zašto im taj pas smeta? Smeta im samo zato što je pas i zato što ga neko drugi hrani. Taj program primenjujemo četiri godine, a potrebno je primenjivati ga bar pet godina. Psi koje smo vraćali na stanište, njihov životni vek je deset, dvanaest godina. To je sterilisana populacija, koja će vremenom da umire na tim teritorijama. Trebalo bi vlasnici da budu odgovorni da ne izbacuju svoje štence i pse napolje. Pioniri smo u sprovođenju ovog Programa, to je nešto novo za nas i čitav grad. Inspekcija mora da radi svoj posao, ljudi da budu odgovorni. Svako bi trebalo da radi svoj posao. Veterinarske stanice da se malo više angažuju po svojim mesnim zajednicama, jer njima je Ministarstvo dodelilo koju one teritoriju pokrivaju. Tek tako možemo početi da rešavamo problem.

Kako funkcioniše azil za životinje i šta su najveći problemi?

- Mi smo gradsko prihvatilište koje se bavi prihvatom pasa, koji te pse leči, radi sa njima, da vidi da li su socijalizovani, kako se ponašaju. Svakodnevno nam dolazi veterinar. Pse prvo oslobađamo parazita, posmatramo njegov temperament, spremamo za sterilizaciju. Ako pronađemo kuju koja doji štence, tu je već duži postupak rada i boravka. Dok ih doji, to je već dva meseca. Iako imamo 80 mesta, često držimo i do 140 pasa. Treba ih nahraniti, obezbediti hranu, zbrinuti, naročito u zimskim uslovima. Na žalost, koristimo slamu, nemamo grejanje. Na našoj gradskoj teritoriji potrebno je otvoriti azil. A to poskupljuje sve. Jedino lokalna samouprava mora da se odluči šta želi da radi, da li će da otvori azile, da sredi prihvatilište, da i ljudi koji ovde rade, imaju bolje uslove rada, kako nalaže zakon.

Tim za rešavanje problema napuštenih životinja postoji u Pančevu, čiji ste i Vi član. Šta je posao Tima i kako on funkcioniše?

- Tim odlično funkcioniše, samo što svi iz lokalne samouprave izbegavaju da popričaju na tu temu. Svi se sklanjaju od toga. Tim prati ovaj program za smanjenje populacije i puno pomaže Službi "Zoo higijene". Na primer, ako je pas iznemogao i povređen, oni obezbede ljude koji mogu da ga prihvate i da brinu o njemu. Ili kada imamo kuju sa štencima, a nemamo gde da je smestimo, i tu pomaže Tim. Doneti su dobri zaključci i programi, ali na žalost, trebalo bi neko za to da ima sluh. Bez toga nema ni rezultata. Tim je više puta ukazivao na gradsku odluku, organizovao je mnoge skupove, bavio se edukacijom, a tako će biti i dalje. Međutim, to ima slabog odjeka zato što je narod takav da nije spreman da upozna i ove stvari.

Počeli ste da koristite i društvene mreže kako biste udomili pse ali i javnosti davali informacije o onome što radite. Kakvi su efekti?

- Društvene mreže nam znače mnogo, jer nam dolaze ljudi iz Debeljače, Kovačice... Oni znaju da u našem prihvatilištu mogu da dobiju mikročipovanog i sterilisanog psa. Dolaze nam i Beograđani. Zahvaljujući društvenim mrežama mnogo smo uspešniji u udomljavanju. Čest je slučaj da ljudi traže rasnog psa, retko ko traži mešanca. Ima ljudi koji traže mešance, jer znaju kakav je njihov kvalitet. Kad nađemo izgubljenog psa, putem mreža brže informacija dođe i do vlasnika koji ga traži. Ono što moram da naglasim, danas je znatno manje štenaca nego pre četiri godine, kada smo počeli da sprovodimo ovaj program.